

Az Egyetemi Énekkarral Lódzban

Október 8. és 14. között a JATE Egyetemi Énekkara csaknem egy hetet töltött Lódzban, Szeged testvérvárosában. A kórus az ottani városi énekkar vendége volt, és fellépett a magyar napok rendezvényein. A karmester Gyüdi Sándor volt (Cser Miklós színházi elfoglaltságai miatt sajnos nem vehetett részt a túrán), és elkísérte a kórust Pete György, a JATE közművelődési előadója is.

Rosszul indult. Két régen látott jóbarátomat hagytam itt Szegeden (csak egy órával a vonatindulás előtt találkoztunk), aztán Pest felé menet kiömlött a söröm. Ezek után nem is csodálkoztam, amikor a Keleti-ben kiderült, hogy nincs hálókocsink. Így hát éjszaka egymás vállára, ölebe dőlve aludtunk, Szerencsére a társaság nem tragikusan, hanem „jó buli”-ként fogta fel a dolgot. Másnap délután érkezünk meg Lódz-ba, ahol a helyi Lengyel-Magyar Baráti Társaság képviselői fogadtak bennünket. Sajnálkozva közölték, hogy a kollégiumban, amelyet szállásunkul kizemelték, beköltözött a katonaság, így egy másik helyen fogunk aludni. Nos, ez a „másik hely”, félóra buszozásra a városközponttól, nyáron útrótárként funkcionált. Mi már ugyan túlórtunk a piros nyakkendő koron (az énekkarnak szép szürke, „lefelé lógó” nyakkendője van), és nem is augusztust, hanem októbert írtunk, de azért nagy örömmel foglaltuk el szobáinkat. A tábor gyönyörű helyen, egy fenyőerdőben feküdt, fűtés azonban nem volt. Kicsit fáztunk, kicsit berekedtünk.

Másnap az ottani énekkarral adtunk közös koncertet a híres lódzai szönyeggyárban. Utána gyárlátogatáson vettünk részt. A gyönyörű, kizárólag exportra termelt szönyegek színompás csata- és vadászjelenetek, tájképek mellett más szokatlan ábrázolásokkal is találkozunk. Például — külön megrendelésre — egy kétszáz feleséges sejk arcképével, de szőnyegre került itt Kim Ir Szen, sőt Marx is.

Még két koncerten lépett fel az énekkar, közepes létszámú közönség előtt, nagy sikerrel. Különösen a lengyel nyelven előadott dalokat fogadták lelkesen.

Igen szívélyes vendéglátásban volt részünk. A kórus pinceklubjában reggeliztünk, vacsoráztunk és étteremben ebédeltünk. Házigazdáink mindenféle finomságot elénk tettek.

Vasárnap este operába vittek bennünket: egy múzeumban adták elő a helyi színház művészei Mozart: Così van tüttjét.

Volt alkalmunk megismerni a várost. Lódznak 1825-ben mindössze 650 lakosa volt. Azóta hatalmas könnyűipari központtá nőtte ki magát, ma mintegy 150 (!) textilgyára van, lakosainak száma pedig a (külterületekkel együtt) 1,2 millió. Mivel nincs igazán múltja, kevéssé hangulatos: tiz- és húszemeletesek, füst, korom. Nehány szép új szálloda, korszerű lakótelep és egy remek alkettér. Az üzletek tele áruval (hús és csokoládé csak módjával), és vásárlókkal.

Ennek ellenére meglepve ültünk le szombat este az ünnepi vacsora asztalához, amelyen a tatár-bífték, hal, sonka, sajt, sütemény mellett még (alig kapható) sör és (elég drága) vodka is díszelgett. „Vaságban vagyunk, ezért csak ilyen vacsorát tudunk kiállítani.” — mondogatták. Soha koplálabb válságot!

„Rosszul indult” — írtam. Szerencsére azonban a társaság hangulata és a kedves vendéglátás miatt remekül sikerült a lódzai „kiruccanás”. Legközelebb rajtunk a vendéglátás sora: lengyel barátaink jönnek Szegedre.

Csak ne rosszabbul éreznék itt magukat, mint mi önáluk!

Környezetvédelmi klub a főiskolán

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Környezetvédelmi klubja ez év februárjában alakult meg. A dr. Ilosvay György főiskolai adjunktus által rendelkezésemre bocsátott írásos anyagból kitűnik a klub célkitűzéseinek lényege: segítse a hallgatók felkészülését a környezet- és természetvédelmi oktató-nevelő munkára. Fontos a tanterven túli környezetvédelmi ismeretek nyújtása, az ez irányú ismeretek bővítése, a megfigyelő- és vitakészség fejlesztése is. Nem kevésbé fontos a környezetvédelmi témájú kutatómunkára való ösztönzés, a hallgatók szabadidejének hasznos eltöltése, valamint az aktív környezet- és természetvédelmi munka.

A klubtagok a célok megvalósítása érdekében egyéni ismereteik bővítése mellett aktív ismeretterjesztő és módszertani munkát is végeznek. A klubnak tagja lehet az intézmény valamennyi hallgatója, oktatója és alkalmazottja, aki az alapszabályt aláírásával elfogadja, megfelel a klubtagsággal járó követelményeknek, s rendszeresen látogatja a klub rendezvényeit. Persze nemcsak főiskolai, hanem bármely más felsőoktatási intézménybe járó hallgatóra is vonatkozik mindez (így pl. járnak ide a jogi karról, s az orvosgyógyászműről is).

A klubfoglalkozásokra neves szakembereket, oktatókat hívnak meg. Nehány téma ízelítőként az eddigi programokból: a környezetvédelem Magyarországon; az erdők és az erdőtelepítések környezetvédelmi problémái; a biológia statisztikai módszerei; a Bükk Nemzeti Park élővilága; a környezetvédelmi mozgalmak a nyugati országokban; a vízi ökoszisztémák (az ökoszisztéma szó ebben a formában egyébként germanizmus, helyesen tehát: ökoszisztéma) stb.

Természetjáró jellegű kirándulásokban sincs hiány: az idei nyáron tíznapos táborozáson vettek részt a klubtagok a keleméri Mohos-tavaknál, ahol aktív természetvédelmi munkát végeztek, azaz nádat vágáltak, terepet rendeztek stb. A keleméri Mohos-tavakról egyébként tudni való, hogy felszínét úszó tőzegmohamező borítja, s ha a folyton terjeszkedő mohamező eléri a partot, a sziget mint

olyan, megszűnik, területére pedig szárazföldi növényfajok telepednek, visszaszorítva a mohát. Ezt a folyamatot akadályozta meg tenát a tábor.

Persze, a közeli természetvédelmi területekre is szerveznek kirándulásokat.

S ami igen fontos: figyelemmel kísérik Szeged és környéke környezetvédelmi gondjait, így a közelmúltban veszélyes hulladék illegális lerakásáról tettek bejelentést az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal illetékes felügyelőségéhez, mely ügyben azóta már eredmények is születtek.

Nem kevésbé érdemes megemlíteni, hogy a klubtagok részt vesznek a nyári általános iskolai, középiskolai környezetvédelmi szaktáborokban, ahol előadásokat tartanak, foglalkozásokat, terepbejárásokat vezetnek. További terveik: az ismeretbővítés, ismeretterjesztés mellett bejárják a Fehér-tó természetvédelmi területét, ellátogatnak a dévaványai tűzokrezervátumba, állattani és növénytanai szempontból térképeznek föl különféle biotópokat, azaz élőhelyeket. Fontosnak érzik a folyamatos sajtószemlélt is. Foglalkozásaikat kétértelműen tartják. Az év hátralévő részében Mongólia természetvédelméről, a vadgazdálkodás és a természetvédelem kapcsolatáról, az elvárások dásnak az emberi szervezetre gyakorolt hatásáról, a környezetvédelmi jogszabályokról stb. tartanak előadásokat.

F. CS.

Visszhang

52 m²/gondok??!

Többen felháborodva olvastuk — di — „52 m² és a gondnok” című cikkét a Szegedi Egyetem 1986. november 21. számában.

Vajon tényleg olyan súlyos „gondok” merültek föl Szakálék 52 m²-es lakása körül, hogy ezt közszemlére illik tenni? Avagy a tisztelt cikkíró vajon körülnézett-e már más főiskolásoknak, egyetemistáknak otthont adó lakásbar, albérlésben, kollégiumban, odában, kuckóban. Milye: gondjai lehetnek annak, aki megengedheti magának azt a „luxust”, hogy két gyermek mellett nappali tagozaton tanuljon, s akinek emellett lakása, színes tv-je, Hi-Fi-tor-nya, kocsija van huszonegy-néhány éves korára? Azokról a hallgatókról vajon miért nem születnek cikkek, akik KÉNYTELENEK választani a gyermekvállalás és a továbbtanulás között? Számítalan asszony lakik kollégiumban „eltartva” katonaférjét, hallgatók tucatjai mennek ki levelezőre várt, vagy váratlan gyermekáldás miatt. Vajon hányunknak lesz lakása mire végzünk, és hányan leszünk kénytelenek albérlésbe szorongani 30–35 éves korunkig, hiján — akár „csak” 52 m²-es tanácsos lakásnak is?

Félreértés ne essék, senki sem sajnálja Szakáléktól viszonylagos jólétüket, de ne panaszkodjunk fölöslegesen, ha nincs miért! Valós és igen súlyos problémát redukált le a cikkíró nevetséges álproblémává. Erzékeny ponthoz nyúlt, s többen szisszentünk föl olvasásakor, mint azt bárki is gondolná.

Sajnos a kollégium 5 m²-én szorongva, gyermekeiről, lakásról csak álmodozva, gúnyos vigyorral tudunk csak olvasni 52 m² gondjairól.

RADÁCSI ÉVA

Tisztelt Radácsi Éva!

Biztosíthatom, hogy t. még akkor is, ha van csacikkíró körülnézett már más egyetemistának otthont adó lakásbar, albérlésben stb. Mindezek után választotta Szakálék családját, mint olyat, mely egyszerűre veti fel a „jólét és az áljólét” (Őn szerint: „probléma-álprobléma”) kérdését. Aki ugyanis figyelmes olvasó, némi figyelemmel ki-veheti t. cikkíró soraiból, hogy mire nem képes az egyetemista házaspár önszerejéből, hogy mire, mi mindenre lenne szüksége a tisztességes létehez, s hogy mi mindennel terheli le magát ennek érdekében.

Kétségtelen viszont, hogy „érzékeny ponthoz nyúltunk”, és az is, hogy sok olvasónak van oka felszisszenni. Am az újságíró csak feltár, s nem orvosol(hat) szociális gondokat. Ha tehetné, valószínűleg sajátján kezdené. A SZERK.

Atommentesen

Népszabadság-vezércikk, nem is olyan rég. A címe: „Atommentes Észak-Európát”. Mivel a cím végén nincs felkiáltójel, jámbor óhajnak, elfojtott sóhajtnak tűnhetik inkább, semmint kemény, vasökölbe szorított harcos követelésnek, a legnagyobb baj vele mégsem ez. Ha lemaradt a felkiáltójel, hát lemaradt. (Maradtak már el és le súlyosabb jelek is vezércikkhasárbokból). Az ember azonban elkezd fantáziálni, s elképzei, milyen lehet az az atommentes Észak-Európa. Be-

csújja a szemét, s látja maga előtt Oslo és Stockholm utcáit, amelyeken vígan nyargalásznak féktelenül az atomokká még véletlenül sem önszerveződő protonok, elektronok, anarchiát okozó neutronok. Persze, egy atommentes Észak-Európában Oslónak és Stockholmnak utcai sem lennének, sőt, nem volna maga Osló és Stockholm, s nem volna Észak-Európa sem; hanem a helyén valami atomok nélküli képződmény, amit nem atomokból felépülő élőlények (?) akár el is ne-

vezethetnének Észak-Európának, de valljuk meg, az már nem ez az Észak-Európa lenne, pedig ezt már mindenki így szokta meg, különös tekintettel az észak-európaiakra. Javasoljuk hát, hogy az atommentes Észak-Európa helyett küzdjünk inkább az atomfegyvermentes Észak-Európáért, sőt, mi, Népszabadság-olvasók először is az atomfegyvermentes Közép-Európáért. Aztán az atomfegyvermentes, majd a fegyvermentes Európáért.

— andi

A KRITIKA estje

A folyóirat kétszer született meg. Induláskor 1963. szeptemberében. Diószegi András és Weber Antal bábkodott fölötte. Az akkor még fűzet alakú, finom papíron, egész oldalas fotókkal ékeskedő fórum a magyar irodalom kibontakozásának volt a zászlóvivője.

A Kritika jelenlegi — másodika — vezetőgárdája látogatott a napokban Szegedre, a Royal kávéház irodalmi estjére. A házigazda Szerdahelyi István főszerkesztő, több esztétikai könnv szerzője, a Világirodalmi Lexikon szerkesztője és lelkes eszperantista volt. Munkatársai közül a főszerkesztő-helyettes, a fókusz rovat „apja” Vörös T. Károly, Mátyás Győző rovatvezető, filmesztéta és Kovács Dezső, a színházi élet kritikusa jött el a találkozóra.

Érdeklődők, olvasók, irodalomtörténészek hallgatták meg a lap élettrajzát, és beszélgettek a szerkesztőkkel.

Szerdahelyi István a bevezetőben elmondta, hogy 1980 óta vezeti a lapot. Példányszámuk 10–13 000 között van. A Kritika az egyetlen folyóirat, amelyből állandóan többet adnak el, annak ellenére, hogy a nyomdának nem érdeke a nyomás, a postának a terjesztés. (Az állami dotáció nélkül 20 Ft lenne egy lapszám, s a je-

lenlegi ár mellett (8 Ft) 60 ezer (!) példányban kellene megjelennie ahhoz, hogy a folyóirat nyereséges legyen. Ez még a „10 millió költő” hazájában is lehetetlennek tűnik.

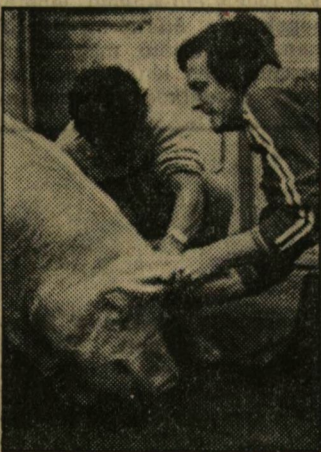
A Kritika a művelődéspolitikát egészét igyekszik átfogni. A szerkesztőség a látószólag nem irodalmi kérdésekben is nyitott foglalt állást (pl: az alkoholizmusról, a vallásról, a szabadidőről folytatott viták).

Az irodalomban a nézetek ütközése a demokrácia iskolája is. A szerkesztőség az ellentétes nézeteket is közli, s így a begubozó kritikusnagyságokat vitára kényszeríti, a társadalmi életet a múlt tükrében nézve is szemügyre veszi. Bár a lap alapvetően irodalmi szócso, a film és a képzőművészet sem marad ki a tartalom jegyzékéből, csakúgy, mint a külföldi lapszemle.

Szó volt a hivatali pozíciókba emelkedett, beszáradt tintájú képzőművészeti ítésekről, az egyetemista fiataalság megnyeréséről (ez annál inkább sürgős, mert egy hallgató sem volt jelen az esten sem) a hétköznapi esztétikájáról, olvasásáról és könyvtárakról, sikerekről és értékekről.

R. J

Ha év vége, hát disznóölés



Visítással indul,



A boncnok — baltával



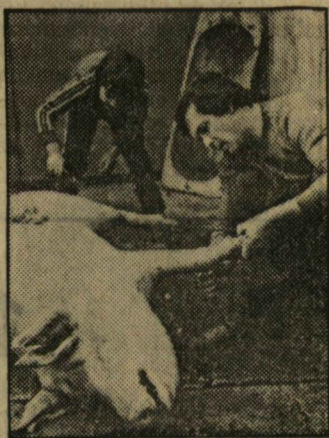
gyilokkal folytatódik, s a pörkölés utáni tisztítással.



Az anyós — üsttel és fakannállal



A férfiak — kolbásztöltővel (Vince László felvételei)



SZEGEDI EGYETEM

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola MSZMP és KISZ-bizottságának lapja

Felolós szerkesztő: GRÖF ROZA
Szerkesztőség: 6720 Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 12-119
Megjelenik havonta kétszer
Ára: 2,30 forint. Előfizetési díj egy évre 36,80 forint
Terjesztik az intézmények KISZ-és szakszervezeti bizottságai
Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat Szeged.
Tandíj: 24-633 Telek: 62-282
Felolós kiadó: Kispál Antal Igazgató
Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky u. 28. 6720
ISSN: 0230-791X
1986. XII. 5. — 4631 —
Felolós vezető: Surányi Tibor Igazgató